

Antopäivä: 27.6.2016 Voimaantulopäivä: 1.8.2016 Voimassa: Toistaiseksi

Säädösperusta:
Laki Liikenteen turvallisuusvirastosta (863/2009) 2 § 8 mom

Täytäntöön pantava EU-lainsäädäntö:

Muutostiedot:
Kumoaa Ajoneuvohallintokeskuksen antaman ohjeen 793/208/2009

Sisällysluettelo

Istuinten hyväksyminen N-luokan ajoneuvon ohjaamoon tai kuormatilaan.....	1
1. Yleistä.....	1
2. Alennetun autoveron alainen pakettiauto.....	2
3. Täyden autoveron alaisen pakettiauton istuimet.....	3
3.1 Istuinten lukumäärä ja sijoitus.....	3
3.2 Istuinten rakenne, suuntaus ja kiinnitys.....	3
3.3 Turvavyövaatimukset.....	3
4. Autoverovapaan pakettiauton istuimet.....	4
5. Istuinten ja niiden kiinnityspisteiden poistaminen.....	4
6. Kuorma-auton istuimet.....	5
6.1 Istuinten sijoitus ja lukumäärä.....	5
6.2 Istuinten suuntaus, rakenne ja kiinnitys.....	5
6.3 Turvavyövaatimukset.....	5
6.4 Istuimista ajoneuvorekisteriin tehtävät merkinnät.....	6
7. Ohjeen voimaantulo ja soveltaminen.....	6

Istuinten hyväksyminen N-luokan ajoneuvon ohjaamoon tai kuormatilaan

1. Yleistä

Ohjeessa kerrotaan istuinten hyväksymisestä paketti- ja kuorma-autojen tavaratilaan.

Istuin määritellään perusdirektiivissä 74/408/EY ja sen muutosdirektiiveissä sekä E-säännössä 17. Seuraavissa kohdissa on esitetty E-säännön 17 mukaisia määritelmiä.

Eteenpäin suunnatulla istuimella tarkoitetaan istuinta, jota voidaan käyttää ajoneuvon liikkeessä ja joka on suunnattu ajoneuvon etuosaa kohti siten, että istuimen pystysuuntaisen symmetriatason ja ajoneuvon

pystysuuntaisen symmetriatason välinen kulma on pienempi kuin + 10 tai - 10 astetta.

Taaksepäin suunnatulla istuimella tarkoitetaan istuinta, jota voidaan käyttää ajoneuvon liikkeessa ja joka on suunnattu ajoneuvon takaosaa kohti siten, että istuimen pystysuuntaisen symmetriatason ja ajoneuvon pystysuuntaisen symmetriatason välinen kulma on pienempi kuin + 10 tai - 10 astetta.

Sivuttain suunnatulla istuimella tarkoitetaan istuinta, jonka suuntaus ajoneuvon pystysuuntaiseen symmetriatasoon nähden ei täytä eteenpäin suunnatun eikä taaksepäin suunnatun istuimen määritelmää.

Kokoontaitettavalla istuimella tarkoitetaan lisäistuinta, joka on tarkoitettu tilapäiseen käyttöön ja joka on tavallisesti kokoon taitettuna. Alun perin henkilöautojen takaistuimina käytettäviä istuimia ei voida pitää määritelmän mukaisina kokoontaitettavina istuimina. Kokoontaitettavan istuimen paksuudelle ei ole vaatimuksia.

Yhdistelmäistuimella tarkoitetaan vähintään kahden täysikasvuisen henkilön istumapaikaksi tarkoitettua rakennetta verhoiluineen.

Istuimen- ja turvavöiden kiinnityksiin sekä turvavöihin sovelletaan ajoneuvon ensimmäisenä käyttöönottoajankohtana voimassa olleita tai myöhempiä vaatimuksia.

2. Alennetun autoveron alainen pakettiauto

Autoverolain 8 § mukainen pakettiauto

Autoverolain 8 §:n mukaisen pakettiauton tavaratilaan ei saa asentaa istuimia. Pyörätuolin kiinnittämiseen tarkoitettujen laitteiden asentaminen on sallittua.

Autoverolain 23 § mukainen pakettiauto

Autoverolain 23 §:n mukaisiin pakettiautoihin voidaan asentaa tilapäiskäyttöön tarkoitettuja istuimia. Autoverolain 24 §:ssä säädetyt ehdot tulee täyttyä.

Tavaratilassa saa olla enintään 3 tilapäisistuinta seuraavin edellytyksin:

- 1 tilapäisistuin, kun tavaratilan tilavuus on vähintään 7 m³
- 2 tilapäisistuinta, kun tavaratilan tilavuus on vähintään 8 m³
- 3 tilapäisistuinta, kun tavaratilan tilavuus on vähintään 9 m³

Lisätietoa tavaratilan mittaamisesta löytyy autoverolain 23 §:ssä.

Tilapäiseen käyttöön tarkoitetut istuimet on sijoitettava selkä menosuuntaan välittömästi kuljettajan istuimen ja sen vieressä olevien istuinten taakse.

Henkilöauton muuttaminen alemman autoveron alaiseksi pakettiautoksi

Suomessa ennen 1.4.2009 ensiverotettu henkilöauto voidaan muuttaa täyden autoveron alaiseksi pakettiautoksi tai autoverolain 23 §:n tai 8 §:n mukaiseksi pakettiautoksi jos veroedellytykset täyttyvät. 1.4.2009 tai sen jälkeen ensiverotettu henkilöauto voidaan muuttaa täyden veron tai autoverolain 8 §:n mukaiseksi alennetun veron alaiseksi pakettiautoksi. Ensiverotuksen ajankohta tulee selvittää joko Trafian verotusyksiköstä tai Tullista.

Jos autosta on jo kerran maksettu täysi autovero, ei autoa veroteta enää uudelleen mahdollisten ensirekisteröinnin jälkeen tehtyjen muutosten myötä. Esimerkiksi uutena ensirekisteröity 1 + 8 -paikkainen M1-luokan auto, josta on maksettu täysi autovero ja joka on ensirekisteröinnin jälkeen muutettu alennetun veron pakettiautoksi, voidaan ilman veroseuraamuksia palauttaa takaisin muutostarkastuksessa M1-luokan ajoneuvoksi.

3. Täyden autoveron alaisen pakettiauton istuimet

3.1 Istuinten lukumäärä ja sijoitus

Täyden autoveron alaisessa pakettiautossa saa olla istuimia autoverolain 8 §:stä poiketen useammassa rivissä. Istumapaikkoja saa olla enintään kuljettajan lisäksi 6 kappaletta.

Auton tavarakantavuuden tulee olla suurempi kuin henkilökantavuuden (henkilökantavuus = henkilöiden lukumäärä x 68 kg). Kantavuutta määritettäessä on huomioitava, että ennen 1.1.1995 käyttöön otetussa autossa kuljettajan massa ei sisällynyt auton omamassaan.

Ajokuntoisen ajoneuvon massaa (ns. omamassa) muutettaessa tulee huomioida EU-asetuksessa 1230/2012 kerrotut vaatimukset. Jos M, N tai O-luokan ajoneuvon punnitsemalla todetut massat eivät poikkea enempää kuin 3 prosenttia valmistajan ilmoittamista tai rekisteriin merkityistä massoista, käytetään valmistajan ajokuntoiselle ajoneuville ilmoittamia massoja. Erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen kohdalla vastaava poikkeama on 5 prosenttia.

3.2 Istuinten rakenne, suuntaus ja kiinnitys

Ennen 29.4.2009 ensi kertaa käyttöön otetun pakettiauton istuinmuutoksissa sovelletaan asetuksen 1248/2002 yleisiä 21 § ja 23 §:n mukaisia istuinmääräyksiä koskevia vaatimuksia.

Tilapäiskäyttöön tarkoitettuja istuimia ei voida hyväksyä täyden autoveron alaiseen pakettiautoon. Kaikki autossa olevat istuimet tulee merkitä rekisteriin varsinaisiksi istumapaikoiksi. Tilapäisistuimia saadaan asentaa ainoastaan 23 §:n mukaisiin pakettiautoihin.

Istuimet voivat olla eteen- tai taaksepäin suunnattuja. Sivuttain suunnattujen istuimien asentaminen henkilö- ja pakettiautoon on kielletty. Edellä mainittu vaatimus ei kuitenkaan koske ennen 20.10.2007 ensi kertaa käyttöön otettuja henkilö- ja pakettiautoja.

Kaikkien muutettavien tai lisättävien istuinten osalta tulee tarkastuksessa tai yksittäishyväksynnässä tarkastaa, että ne täyttävät lujuudeltaan, kiinnityspisteiltään ja säätölaitteiltaan perusdirektiivin 74/408/ETY ja sen muutospöytäkirjojen tai näitä vaatimuksia vastaavan E-säännön 17 yleiset vaatimukset (direktiivin liite IV, E-säännön luku 5.3).

Jos turvavyöt ovat asennettu istuimeen, tulee istuimen kiinnitys testata turvavöiden kiinnityspisteitä koskevien säädösten mukaisesti.

3.3 Turvavyövaatimukset

Eteenpäin suunnattujen istuimien turvavöiden tulee täyttää turvavöitä sekä turvavöiden kiinnitystä koskevat vaatimukset. Pakettiautosta, joka on käyttöön otettu ensi kertaa 1.7.1997 tai sen jälkeen, on esitettävä asetuksen 1248/2002 liitteen 8 mukainen selvitys (osoitustapa C) turvavöiden kiinnityspisteistä. Hyväksyttävänä selvityksenä pidetään

esimerkiksi valmistajan antamaa testiraporttia tai muuta luotettavaa vastaavaa selvitystä turvavöiden kiinnityspisteiden lujuudesta ja sijainnista.

Turvavöitä ei tarvita vain paikallaan olevassa ajoneuvossa käytettäväksi tarkoitetuissa istuimissa. Jos turvavyöt kuitenkin asennetaan ajon aikana käytettäväksi hyväksytyyn istuimeen, jota ei säädösten perusteella tarvitse varustaa turvavöillä, tulee turvavöiden ja kiinnityspisteiden täyttää niitä koskevissa direktiiveissä tai E-säännöissä olevat vaatimukset.

Pakettiauton, joka on otettu käyttöön ensi kertaa 1.11.2014 tai sen jälkeen, taaksepäin suunnatut istuimet tulee varustaa vähintään lannevoilla.

4. Autoverovapaan pakettiauton istuimet

Ennen 3.5.1993 maahantuotuun tai ennen sitä käyttöönotettuun autoverovapaaseen pakettiautoon (esim. vanha vuonna 1990 Suomessa tai ulkomailla käyttöönotettu jenkkifarmari, joka muutetaan pakettiautoksi) ei saa hyväksyä tilapäisistuinta. Jos tilapäisistuinta asennetaan, merkitään ne rekisteriin tavanomaisina istumapaikkoina ja auto merkitään kaksikäyttöautoksi. Istuinta ja turvavöitä koskevat tekniset vaatimukset ja vaatimustenmukaisuutta koskevat osoitustavat menevät auton ensimmäisen käyttöönottoajankohdan mukaisesti.

5. Istuinten ja niiden kiinnityspisteiden poistaminen

Henkilöauton muuttaminen pakettiautoksi edellyttää pääsääntöisesti istuinpaikkalukumäärään vähentämistä. Käytöstä poistettavien istuinten kiinnityspisteet eivät saa olla helposti käytettävissä. Kiinnityspisteet voidaan katsoa poistetuksi, mikäli ne on poistettu kokonaan tai peitetty peitelevyllä, joka on kiinnitetty hitsaamalla tai katkopulteilla. Kiinnityspisteiden peitto-/poistovaatimus koskee myös istuimen selkänojan kiinnityspisteitä.

Mitään istuimen osaa ei saa käyttää osana syntyvää lattiarakennetta, istuimet tulee kokonaisuudessaan poistaa kokonaan autosta. Kokonaisuuteen kuuluu sekä istuinosa että selkänoja.

Kun henkilöautona alun perin olleen auton takaistuimen istumapaikkoja vähennetään, tulee alkuperäisen takaistuimen tilalle tarkoitettu istuin rakentaa uudelleen vastaamaan oikeata istumapaikkamäärää tai asennettava erilliset istuimet.

Jos istuinpaikkoja vähennetään sellaisesta autosta, jossa on takana yhdistelmäistuin, on itse istuin kaikkine kiinnityspisteineen poistettava. Istuinta ei katsota poistetuksi, jos istuimen päälle on tehty jokin rakenne siten, että se estää istuimen käyttämisen. Pakettiauton takaosaan sallitulle yhdelle tai useammalle istumapaikalle tulee tällöin rakentaa uudet erilliset kiinnityspisteet. Jos takapenkin erillisillä istuinosailla on omat kiinnityspisteensä, voidaan niitä hyödyntää istuimen kiinnittämisessä.

Pikakiinnitteisten istuimien kiinnityspisteitä ei tarvitse poistaa kun istumapaikkoja vähennetään. Tämä koskee ainoastaan sellaista tilannetta, jossa istuimia jää kahteen riviin. Jos istuimia on vain yhdessä rivissä, tulee myös pikakiinnitteisten istuinten kiinnityspisteet poistaa.

Pakettiautomuutoksessa jäljelle jäävien istuinten alkuperäinen siirtomahdollisuus pikakiinnitteitä käyttäen on mahdollista.

Pikakiinnitteisen istuimen tulee olla irrotettavissa ja kiinnitettävissä vaihtoehtoisille paikoille nopeasti ja helposti ilman työkaluja.

Turvavöitä ei edellytetä poistettavaksi poistettavilta istumapaikoilta. Jos vyöt kuitenkin poistetaan, on poisto suoritettava valmistajan ohjeiden mukaisesti.

6. Kuorma-auton istuimet

6.1 Istuinten sijoitus ja lukumäärä

Kuorma-autossa saa olla istuimia ohjaamossa etuistuinten takana ja tavaratilassa. Istumapaikkojen kokonaislukumäärä kuorma-autossa saa olla enintään kuljettajan istumapaikan lisäksi 8. Auton tavarakantavuuden tulee olla suurempi kuin hyväksytyjen matkustajien lukumäärä x 68 kg.

6.2 Istuinten suuntaus, rakenne ja kiinnitys

Istuinten suuntausta ei ole määrätty. Istuimet voivat olla rakenteeltaan ns. tavanomaisia eli istuinten ei tarvitse olla kovia. Istuinten osalta tulee katsastuksessa tai yksittäishyväksynnässä tarkastaa, että ne täyttävät lujuudeltaan, kiinnityspisteiltään ja säätölaitteiltaan perusdirektiivin 74/408/ETY ja sen muutosdirektiivien tai näitä vaatimuksia vastaavan E-säännön 17 yleiset vaatimukset (direktiivin liite IV, E-säännön luku 5.3). Kaikki nämä vaatimukset koskevat myös kokoontaitettavia istuimia.

Jos turvavyöt ovat asennettu istuimeen, tulee istuimen kiinnitys testata turvavöiden kiinnityspisteitä koskevien säädösten mukaisesti.

Ennen 29.4.2009 ensikertaa käyttöön otetun kuorma-auton istuinmuutoksissa saadaan soveltaa jo kumotun asetuksen 1248/2002 yleisiä 21 §, 23 § ja 24 §:n mukaisia istuinmääräyksiä koskevia vaatimuksia. Mikäli istuimia asennetaan avonaiseen kuormatilaan, tulee kuormatila varustaa suojarakentein, jotka estävät matkustajien putoamisen auton kyydistä sen kallistuessa tai kaatuessa sivulle päin.

Ylimääräisten istuinten rakenteet ja niiden kiinnityspisteet on poistettava pysyvästi käytöstä tämän ohjeen 5. luvussa kerrottua menettelyä vastaavalla tavalla.

6.3 Turvavyövaatimukset

Eteenpäin suunnattujen istuimien turvavöiden tulee täyttää turvavöitä sekä niiden kiinnitystä koskevat vaatimukset. Kuorma-autosta, joka on käyttöön otettu ensi kertaa 1.7.1997 tai sen jälkeen, on esitettävä asetuksen 1248/2002 liitteen 8 mukainen selvitys (osoitustapa C) turvavöiden kiinnityspisteistä. Hyväksyttävänä selvityksenä pidetään esimerkiksi valmistajan antamaa testiraporttia tai muuta luotettavaa vastaavaa selvitystä turvavöiden kiinnityspisteiden lujuudesta ja sijainnista.

Autoasetuksen 1248/2002 21 - 24 §:issä ei säädetä tilapäisistuinista mitään. Sen muutosasetuksen 382/2006 voimaantulosäädöksen perusteella kokoontaitettava istuin tulee varustaa turvavöillä alkaen ensimmäisestä käyttöön otosta 1.7.1997.

N2-luokan kuorma-auton joka on otettu käyttöön ensikertaa 1.11.2014 tai sen jälkeen, taaksepäin suunnatut istuimet tulee varustaa vähintään lannevoilla.

Turvavöitä ei tarvita vain paikallaan olevassa ajoneuvossa käytettäväksi tarkoitetuissa istuimissa. Jos turvavyöt kuitenkin asennetaan ajon aikana käytettäväksi hyväksytyyn istuimeen, jota ei säädösten perusteella tarvitse varustaa turvavöillä, tulee turvavöiden ja kiinnityspisteiden täyttää niitä koskevia direktiiveissä tai E-säännöissä olevat vaatimukset.

6.4 Istuimista ajoneuvorekisteriin tehtävät merkinnät

Katsastuksessa kuorma-autoon lisätyt istuimet tulee merkitä rekisteritiedoissa tavanomaisiin istumapaikkoihin. Kokoontaitettavia istuimia ei saa merkitä rekisteriin tilapäisistuinina, vaan ne on merkittävä tavanomaisiksi ajonaikana käytettäväksi istumapaikoiksi.

7. Ohjeen voimaantulo ja soveltaminen

Tämä ohje tulee voimaan 1.8.2016 ja sitä tulee soveltaa istuinmuutoksissa, jotka esitetään katsastukseen ohjeen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Ohjetta voi myös soveltaa vapaaehtoisesti antopäivästä 23.6.2016 alkaen.

Yksikönpäällikkö

Otto Lahti

Tarkastaja

Petteri Hietala